

6. שבת דף לג עמוד ב

אזלו טשו במערתא. איתרחיש ניסא איברי להו חרובא ועינא דמיא. והוּו משלחי מנייהו, והוּו יתבי עד צוארייהו בחלא, כולי יומא גרסי, בעידן צלויי לבשו מיכסו ומצלו, והדר משלחי מנייהו כי היכי דלא ליכלו. איתבו תריסר שני במערתא. אתא אליהו וקם אפיתחא דמערתא, אמר: מאן לודעיה לבר יוחי דמית קיסר ובטיל גזרתיה? נפקו. חזו אינשי דקא כרבי זרעי, אמר: מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה! כל מקום שנותנין עיניהן - מיד נשרף. יצתה בת קול ואמרה להם: להחריב עולמי יצאתם? חזרו למערתכם! הדור אזול. איתבו תריסר ירחי שתא. אמרי: משפט רשעים בגיהנם - שנים עשר חדש. יצתה בת קול ואמרה: צאו ממערתכם! נפקו, כל היכא דהוה מחי רבי אלעזר - הוה מסי רבי שמעון. אמר לו: בני, די לעולם אני ואתה. בהדי פניא דמעלי שבתא חזו ההוא סבא דהוה נקיט תרי מדאני אסא, ורהיט בין השמשות. אמרו ליה: הני למה לך? - אמר להו: לכבוד שבת. - ותיסגי לך בחד? - חד כנגד זכור, וחד כנגד שמור. - אמר ליה לבריה: חזי כמה חביבין מצות על ישראל! יתיב דעתייהו... אמר: הואיל ואיתרחיש ניסא - איזיל אתקין מילתא, דכתיב ויבא יעקב שלם ואמר רב: שלם בגופו, שלם בממונו, שלם בתורתו. ויחן את פני העיר אמר רב: מטבע תיקן להם, ושמואל אמר: שווקים תיקן להם, ורבי יוחנן אמר: מרחצאות תיקן להם. אמר: איכא מילתא דבעי לתקוני? - אמרו ליה: איכא דזכתא דאית ביה ספק טומאה,

7. עין אי"ה שבת

אמר הואיל ואיתרחיש ניסא, איזיל אתקין מילתא... ואמר רב שלם כגופו שלם כממונו שלם בתורתו. המובן השטחי הוא, שכל השלמה שמסתעפת אחת מחבירתה אח"כ נהפכת לחטיבה בפני עצמה עד שהיא מסגת את גבול האחרת. ע"כ בנוהג שבעולם שהשלמת הגוף שהיא מולידה הצורך להשלמת הממון, לסוף היא נדחית מפני השלמת הממון. שהדמיון הכוזב עושה אח"כ את הממון לחטיבה בפני עצמה, עד שלא די שעל ידי הממון לא יעזר להרחיב ולחזק כחות גופו כ"א עוד יחרסו ע"י רוב חרדתו על הממון והשגתו... יעקב אבינו ע"ה היתה עיקר מגמתו להראות לכל שאין שום צד מצדדי השלימות, בין הגבוהים בין הנמוכים, שלא יהיה האחד מחזק את חברו

8. חתם סופר מסכת סוכה דף לו עמוד א

נלע"ד רבי ישמעאל נמי לא אמר מקרא ואספת דגנך אלא בא"י ורוב ישראל שרויין שהעבודה בקרקע גופה מצוה משום יישוב א"י ולהוציא פירותי הקדושי ועל זה ציותה התורה ואספת דגנך ובעוז זורה גורן השעורי הלילה משום מצוה וכאלו תאמר לא אניח תפילין מפני שאני עוסק בתורה ה"נ לא יאמר לא אאסוף דגני מפני עסק התורה ואפשר אפילו שארי אומניו שיש בהם ישוב העולם הכל בכלל מצוה אבל כשאנו מפוזרי בעו"ה בין או"ה וכל שמרבה העולם יישוב מוסיף עבודת ה' חורבן מודה ר"י לרשב"י וע"ז אנו סומכי על ר' נהוראי במתני סוף קידושין מניח אני כל אומניות שבעולם ואיני מלמד בני אלא תורה היינו בח"ל

9. טור ס' רח'

"ובאכל מפריה ונשבע מטובה... ואין לאמרו שאין לחמוד הארץ בשביל פריה וטובה" ב"ח: " תימה הלא קדושת ארץ הנשפע בה מקדושת הארץ העליונה היא נשפעת גם בפירותיה שיונקים מקדושת השכינה השוכנת בקרב הארץ כי על כן הזהיר ואמר בסוף פרשה מסעי לא תטמא את הארץ אשר אתם יושבים בה אשר אני שוכן בתוכה כי אני ה' שוכן בתוך בני ישראל... עתה באכלי פירות היונקים מטומאת הארץ נסתלקה השכינה כי כשהטומאה נכנסת עם אכילת פירות בתוך בני ישראל יוצאת כנגדה הקדושה מקרב ישראל ועל כן ניחא שאנו מכניסים בברכה זו ובאכל מפריה ונשבע מטובה כי באכילת פירותיה אנו ניזונים מקדושת השכינה ומטהרתה ונשבע מטובה"

10. אורות עז'

הקדושה שבטבע היא קדושת ארץ ישראל, והשכינה שירדה בגלות עסישראל הוא הכשרון להעמיד קדושה בנגוד לטבע. אבל הקדושה הלוחמת נגד הטבע אינה קדושה שלמה, צריכה היא להיות בלועה בתמציתה עליונה בקדושה העליונה, שהיא הקדושה שבטבע עצמה, שהוא יסוד תקון עולם כולו וביסומו הגמור, והקודש שבגולה יחובר אל קודש הארץ, "ועתידין בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל שיקבעו בארץ ישראל".